

รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2561

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาส
ด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
กลุ่มงานแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ

คำนำ

กระทรวงแรงงาน โดยคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานอนุกรรมการ มีผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ร่วมเป็นอนุกรรมการตามคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ที่ 6/2558 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2558 มีอำนาจหน้าที่ วิเคราะห์ กำหนดแนวทาง หลักเกณฑ์ในการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพ ส่งเสริม สนับสนุนการจ้างงานและอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ และเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ โดยมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง

รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2561 (1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2561) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ซึ่งกระทรวงแรงงานเป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ภายใต้แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) ประกอบด้วย 5 กลยุทธ์สำคัญ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 กระจายงานสู่บ้านหรือชุมชน กลยุทธ์ที่ 2 การขยายอายุเกษียณราชการ กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมการจ้างงานต่อเนื่องของภาคเอกชน กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการจ้างงานให้กับผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ประสิทธิภาพการทำงานและสมรรถนะทางกาย และ กลยุทธ์ที่ 5 การสร้างฐานข้อมูลตลาดแรงงานด้านผู้สูงอายุ เพื่อสร้างคุณค่าให้กับผู้สูงอายุ สามารถพึ่งตนเองได้ ก่อให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และที่สำคัญเพื่อให้ “ผู้สูงอายุ มีคุณภาพชีวิตที่ดี”

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ธันวาคม 2561

สารบัญ

คำนำ	I
สารบัญ	II
สารบัญตาราง	III
สารบัญรูปภาพ	IV
บทที่ 1 สถานการณ์ทั่วไป	1
- คำนิยามของ “ผู้สูงอายุ”	1
- คำนิยามของ “สังคมสูงอายุ และ สังคมสูงวัย”	1
- การสูงวัยของประชากรโลก/อาเซียน/ประเทศไทย	1
- การทำงานของผู้สูงอายุ	5
บทที่ 2 กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง	11
- กฎหมาย	11
- นโยบาย	12
บทที่ 3 แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ.2559 - 2563) ภายใต้แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2	15
บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน ประจำปี 2561 (1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2561) ภายใต้แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)	20
บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงานเด่น ประจำปี 2561	26
ภาคผนวก	39
คำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ 6/2558 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2558 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงาน สำหรับผู้สูงอายุ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 : คาดการณ์จำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เปรียบเทียบระหว่างปี 1999 กับ 2017	4
ตารางที่ 2 : จังหวัดที่มีผู้สูงอายุสูงสุด และต่ำสุด	4
ตารางที่ 3 : จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2556 - 2560	6
ตารางที่ 4 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2556 - 2560	7
ตารางที่ 5 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2556 - 2560	7
ตารางที่ 6 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ พ.ศ. 2556 - 2560	8
ตารางที่ 7 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2556 - 2560	9
ตารางที่ 8 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน พ.ศ. 2556 - 2560	10
ตารางที่ 9 : ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ Action plan ประจำปี 2561 ภายใต้แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)	20

สารบัญแผนภาพ

	หน้า
แผนภาพที่ 1 : อัตราผู้สูงอายุของประชากรโลก	2
แผนภาพที่ 2 : การสูงวัยของประชากรเป็นรายประเทศ	2
แผนภาพที่ 3 : การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ของโลก ระหว่างปี 2007 - 2017	3
แผนภาพที่ 4 : ประชากร 60 ปีขึ้นไป ของประชากรอาเซียน	3
แผนภาพที่ 5 : จังหวัดที่มีอัตราผู้สูงอายุต่ำสุด 10 อันดับสุดท้าย	5
แผนภาพที่ 6 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2560	6
แผนภาพที่ 7 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2560	6
แผนภาพที่ 8 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2560	7
แผนภาพที่ 9 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ พ.ศ. 2560	8
แผนภาพที่ 10 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2560	9
แผนภาพที่ 11 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน พ.ศ. 2560	10
แผนภาพที่ 12 : นโยบายกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561	12
แผนภาพที่ 13 : ผังความเชื่อมโยงกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)	16
แผนภาพที่ 14 : แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)	17
แผนภาพที่ 15 : การส่งเสริมขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุของกระทรวงแรงงาน	18
แผนภาพที่ 16 : ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ Action plan ประจำปี 2561	19

ข้อมูลพื้นฐาน

1. คำนิยามของ “ผู้สูงอายุ”

ปัจจุบันสหประชาชาติ (United Nations) ยังไม่มีนิยามที่แน่นอน ว่าอายุเท่าไรจึงจะเรียกว่าเป็น “ผู้สูงอายุ” (Older/Elderly person) แต่สหประชาชาติใช้อายุ 60 ปีขึ้นไปในการนำเสนอสถิติ ข้อมูล และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ

สำหรับประเทศไทย กำหนดนิยาม “ผู้สูงอายุ” ไว้ในพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 3 “ผู้สูงอายุ” หมายความว่า “บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทย” (ที่มา : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560)

2. คำนิยามของ “สังคมสูงอายุ และ สังคมสูงวัย”

คำว่า “สังคมสูงอายุ” และ “สังคมสูงวัย” มีความหมายเหมือนกัน และใช้แทนกันได้ ดังนี้

“สังคมสูงอายุ” (Aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด (หรือประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 7)

“สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” (Complete - aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด (หรือประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 14)

“สังคมสูงอายุระดับสุดยอด” (Super - aged society) หมายถึง สังคมที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมด (หรือประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป มากกว่าร้อยละ 20)

“สังคมสูงวัย” (Ageing society) หมายถึง สังคมที่ประชากรกำลังมีอายุสูงขึ้น สังเกตได้จากอัตราส่วนร้อยละของประชากรสูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ “อัตราผู้สูงอายุ” หมายถึง ร้อยละของผู้สูงอายุต่อประชากรทั้งหมด (ที่มา : มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย, สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560)

3. การสูงวัยของประชากรโลก/อาเซียน/ประเทศไทย

1) การสูงวัยของประชากรโลก

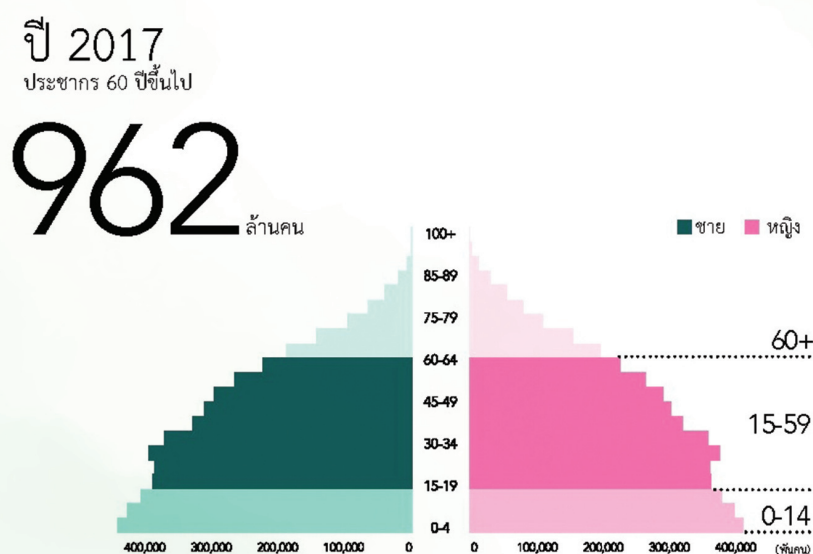
ในปี 2017 โลกของเรามีประชากรรวมทั้งหมดประมาณ 7,550 ล้านคน ในจำนวนนี้ประกอบด้วย

- (1) ประชากรอายุ 0 - 14 ปี จำนวน 1,957 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 26.0 ของประชากรโลก
- (2) ประชากร 15 - 59 ปี จำนวน 4,631 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 61.3 ของประชากรโลก
- (3) ประชากร 60 ปีขึ้นไป จำนวน 962 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.7 ของประชากรโลก

เมื่อประชากรโลกมีสัดส่วนประชากรสูงอายุ 60 ปีขึ้นไป เกินกว่าร้อยละ 10 จึงเรียกได้ว่าโลกของเราได้กลายเป็น “สังคมสูงวัย” ไปแล้ว

อัตราผู้สูงอายุของประชากรโลก : ในขณะที่โลกก้าวเข้าสู่สภาพสังคมสูงอายุแล้ว แต่เมื่อดูการสูงวัยของประชากรโลกจำแนกตามภูมิภาคต่าง ๆ จะเห็นได้ว่า “อัตราผู้สูงอายุ” หรือร้อยละของประชากรสูงอายุ (อายุ 60 ปีขึ้นไป) ต่อประชากรทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมาก ในขณะที่ทวีปยุโรป มีอัตราผู้สูงอายุสูงสุด คือ สูงถึงร้อยละ 24.7 และทวีปอเมริกาเหนือ ร้อยละ 21.7 แต่ประเทศในทวีปแอฟริกา มีอัตราผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 5.5 เท่านั้น เรียกได้ว่ายุโรปและอเมริกาเหนือเป็น “สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” ในปี 2017 ทุกทวีป ในโลกยกเว้นทวีปแอฟริกา

แผนภาพที่ 1 : อัตราผู้สูงอายุของประชากรโลก

ที่มา : สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560, มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

แผนภาพที่ 2 : การสูงวัยของประชากรเป็นรายประเทศ

ประเทศที่มีอัตราผู้สูงอายุสูงสุด

10 อันดับแรก

1	ญี่ปุ่น	33.4 %
2	อิตาลี	29.4 %
3	เยอรมนี	28.0 %
4	โปรตุเกส	27.9 %
5	ฟินแลนด์	27.8 %
6	บัลแกเรีย	27.7 %
7	โครเอเชีย	26.8 %
8	กรีซ	26.5 %
9	สโลวีเนีย	26.3 %
10	ลัตเวีย	26.2 %

ประเทศที่มีอัตราผู้สูงอายุต่ำสุด

10 อันดับสุดท้าย

1	สหรัฐอเมริกา	2.4 %
2	กาตาร์	2.8 %
3	ยูกันดา	3.3 %
4	แซมเบีย	3.7 %
5	แกมเบีย	3.8 %
6	บูร์กินาฟาโซ	3.9 %
7	มาลี	4.0 %
8	ชาด	4.0 %
9	โอมาน	4.0 %
10	แองโกลา	4.0 %

ที่มา : สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560, มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

แผนภาพที่ 3 : การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุ 60 ปีขึ้นไป ของโลก ระหว่างปี 2007 - 2017

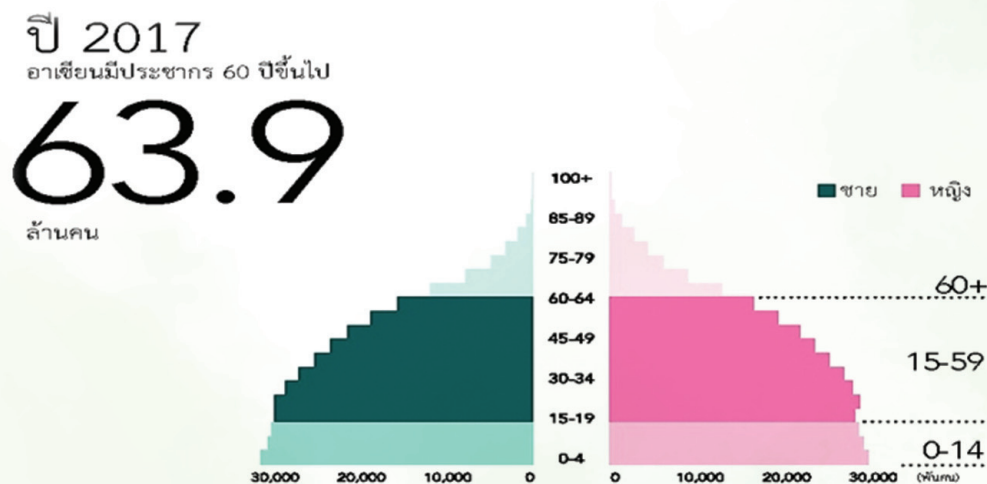
ที่มา : สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560, มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

2) การสูงวัยของประชากรอาเซียน

ในปี 2017 ทั้ง 10 ประเทศที่เป็นสมาชิกของอาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) มีประชากร รวมกันประมาณ 647 ล้านคน ประกอบด้วย

- (1) ประชากรอายุ 0 - 14 ปี จำนวน 169.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 26.2 ของประชากรอาเซียน
- (2) ประชากร 15 - 59 ปี จำนวน 413.9 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 63.9 ของประชากรอาเซียน
- (3) ประชากร 60 ปีขึ้นไป จำนวน 63.9 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.9 ของประชากรอาเซียน

แผนภาพที่ 4 : ประชากร 60 ปีขึ้นไป ของประชากรอาเซียน

ที่มา : สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560, มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

ตารางที่ 1 : คาดการณ์จำนวนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป เปรียบเทียบระหว่างปี 1999 กับ 2017

ประเทศ	1999		2017	
	จำนวนประชากรทั้งหมด (ล้านคน)	ร้อยละของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป	จำนวนประชากรทั้งหมด (ล้านคน)	ร้อยละของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป
สิงคโปร์	3.8	10.5	5.7	19.5
ไทย*	62.0	9.6	69.0	17.1
เวียดนาม	79.4	8.6	95.5	11.1
มาเลเซีย	22.9	6.1	31.6	9.7
เมียนมา	47.1	7.1	53.4	9.5
อินโดนีเซีย	208.6	7.2	264.0	8.6
บรูไน	0.3	4.0	0.4	8.0
ฟิลิปปินส์	76.3	5.0	104.9	7.7
กัมพูชา	11.9	4.9	16.0	7.0
ลาว	5.3	5.4	6.9	6.3
รวม	517.6		647.4	

แหล่งข้อมูล : UN, 2017

หมายเหตุ : * จำนวนประชากรของประเทศไทยที่คาดประมาณโดยสหประชาชาติเป็นประชากรทุกคนที่อยู่ในประเทศไทย ซึ่งรวมทั้งคนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยและไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎรด้วย

ที่มา : สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560, มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

3) การสูงวัยของประชากรไทย

ในปี 2560 ประชากรในประเทศไทยที่นับเฉพาะคนที่มีสัญชาติไทยและไม่ใช่นักสัญชาติไทย แต่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร (ไม่นับรวมแรงงานต่างชาติดังกล่าว) มีจำนวนรวมทั้งหมดประมาณ 65.5 ล้านคน ในจำนวนนี้ประกอบด้วย

- (1) ประชากรอายุ 0 - 14 ปี จำนวน 11.5 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.5 ของประชากรไทย
- (2) ประชากร 15 - 59 ปี จำนวน 42.8 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 65.4 ของประชากรไทย
- (3) ประชากร 60 ปีขึ้นไป จำนวน 11.3 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 17.1 ของประชากรไทย

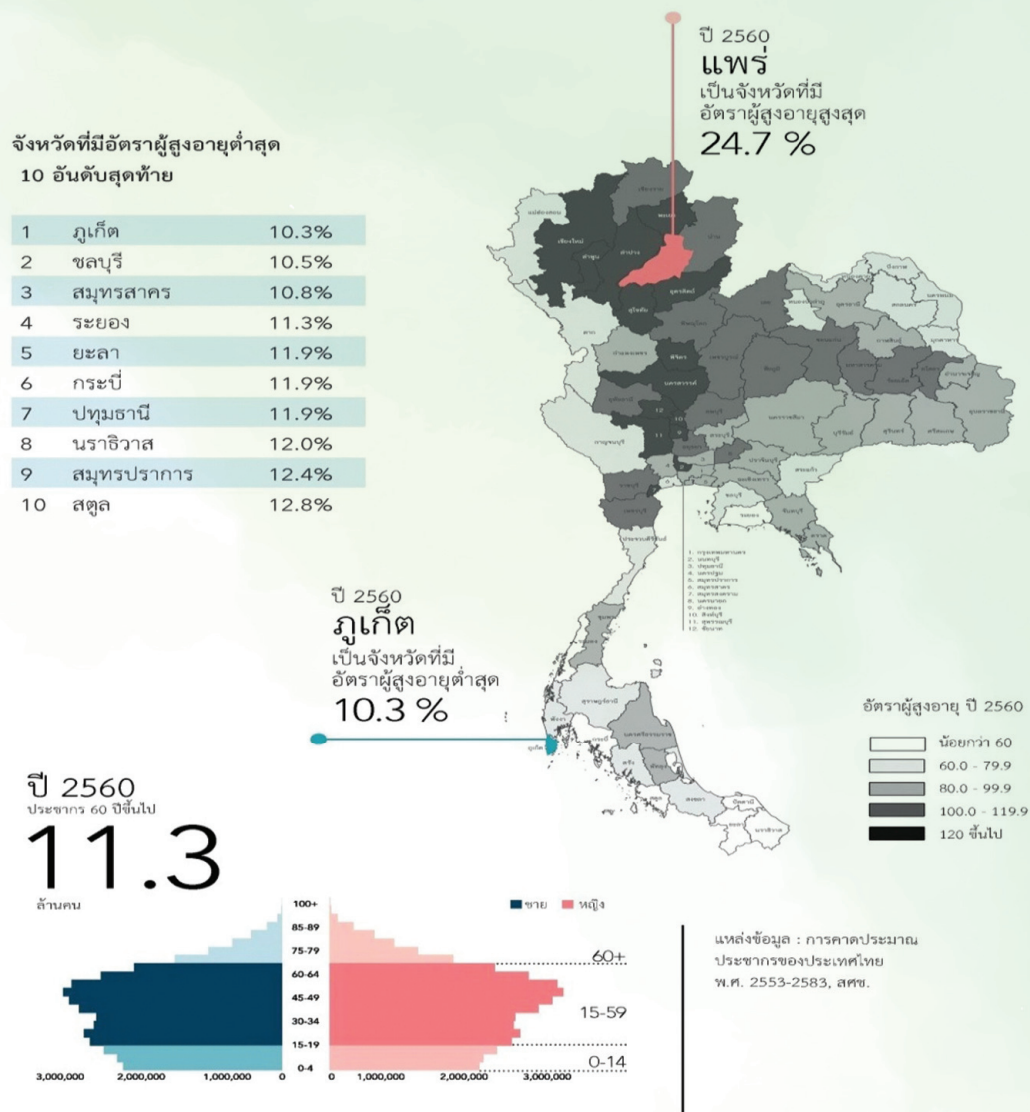
ประชากรไทยมีสัดส่วนประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป สูงถึงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมด โดยประเทศไทยได้กลายเป็น “สังคมสูงอายุ” และจะกลายเป็น “สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์” ในอนาคตอันใกล้

ตารางที่ 2 : จังหวัดที่มีผู้สูงอายุสูงสุด และต่ำสุด

จังหวัดที่มีอัตราผู้สูงอายุสูงสุด 10 อันดับแรก			จังหวัดที่มีอัตราผู้สูงอายุต่ำสุด 10 อันดับสุดท้าย		
1	แพร่	24.7%	1	ภูเก็ต	10.3%
2	อุดรธานี	24.2%	2	ชลบุรี	10.5%
3	พิจิตร	24.2%	3	สมุทรสาคร	10.8%
4	อุทัยธานี	24.2%	4	ระยอง	11.3%
5	ลำปาง	24.1%	5	ยะลา	11.9%
6	สมุทรสงคราม	24.0%	6	กระบี่	11.9%
7	ชัยนาท	23.8%	7	ปทุมธานี	11.9%
8	สุโขทัย	23.4%	8	นราธิวาส	12.0%
9	สิงห์บุรี	23.4%	9	สมุทรปราการ	12.4%
10	นครสวรรค์	22.8%	10	สตูล	12.8%

ที่มา : สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560, มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

แผนภาพที่ 5 : จังหวัดที่มีอัตราผู้สูงอายุต่ำสุด 10 อันดับสุดท้าย

ที่มา : สถานการณ์ผู้สูงอายุไทย พ.ศ. 2560, มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

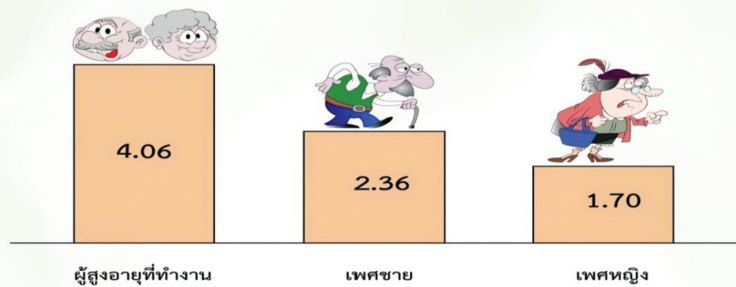
4. การทำงานของผู้สูงอายุ

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ผู้สูงอายุหรือผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากอัตราการเกิดลดลงขณะที่จำนวนผู้สูงอายุยืนยาวขึ้น ส่งผลให้ปัจจุบันก้าวสู่สังคมของผู้สูงอายุและมีโครงสร้างประชากรเปลี่ยนไป รวมทั้งโครงสร้างของกำลังแรงงานเปลี่ยนแปลง ทำให้มีผู้สูงอายุที่ยังต้องทำงานเพิ่มขึ้นด้วย

เมื่อพิจารณาการทำงานของผู้สูงอายุตั้งแต่ปี 2556 - 2560 พบว่า จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีจาก 3.45 ล้านคน ในปี 2556 เป็น 4.06 ล้านคน ในปี 2560 และเมื่อพิจารณาตามเพศ พบว่า ทั้งเพศชายและเพศหญิงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับภาพรวม โดยเพศชายเพิ่มขึ้นจาก 2.00 ล้านคน ในปี 2556 เป็น 2.36 ล้านคน ในปี 2560 และเพศหญิงเพิ่มขึ้นจาก 1.45 ล้านคน ในปี 2556 เป็น 1.70 ล้านคน ในปี 2560

แผนภาพที่ 6 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2560

หน่วย : ล้านคน

ที่มา : สรุปผลที่สำคัญการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 3 : จำนวนและร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามเพศ พ.ศ. 2556 - 2560

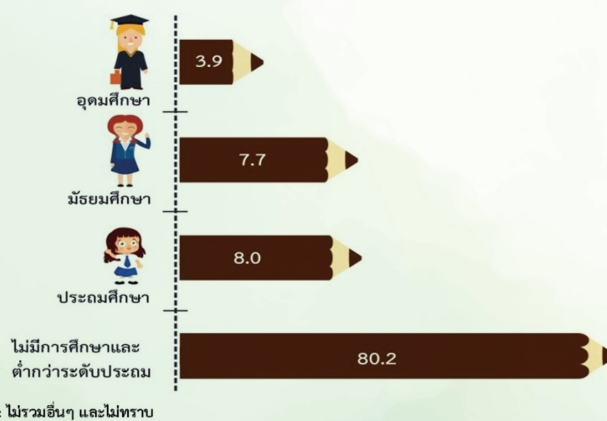
เพศ	2556	2557	2558	2559	2560
จำนวน					
รวม	3,446,046	3,839,312	3,778,222	4,016,984	4,063,076
ชาย	2,000,785	2,259,744	2,227,162	2,336,719	2,365,606
หญิง	1,445,261	1,579,568	1,551,060	1,680,265	1,697,470
ร้อยละ					
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
ชาย	58.1	58.9	58.9	58.2	58.2
หญิง	41.9	41.1	41.1	41.8	41.8

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2556 - 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

1) ระดับการศึกษาที่สำเร็จของผู้สูงอายุ

เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาที่สำเร็จของผู้สูงอายุที่ทำงานในปี 2560 พบว่าส่วนใหญ่ไม่มีการศึกษา/สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าระดับประถมศึกษา รองลงมาสำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา หากพิจารณาตั้งแต่ปี 2556 - 2560 พบว่า ผู้สูงอายุที่ไม่มีการศึกษา/สำเร็จการศึกษากว่าระดับประถมศึกษา มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ 82.2 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 80.2 ในปี 2560 ผู้สูงอายุที่สำเร็จการศึกษาประถมศึกษาลดลง จากร้อยละ 9.0 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 8.0 ในปี 2560 ในขณะที่ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

แผนภาพที่ 7 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2560

ที่มา : สรุปผลที่สำคัญการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ตารางที่ 4 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามระดับการศึกษาที่สำเร็จ พ.ศ. 2556 - 2560

ระดับการศึกษาที่สำเร็จ	2556	2557	2558	2559	2560
รวม	3,446,046	3,839,312	3,778,222	4,016,984	4,063,076
ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษา	2,635,886	3,100,482	3,069,134	3,283,585	3,257,406
ประถมศึกษา	485,428	365,024	318,282	299,451	327,678
มัธยมศึกษา	202,909	236,736	251,465	283,647	313,507
อุดมศึกษา	110,608	128,249	132,516	142,034	158,440
อื่นๆ	4,003	2,970	1,554	1,438	2,902
ไม่ทราบ	7,212	5,852	5,272	6,829	3,143

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2556 - 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2) อาชีพของผู้สูงอายุ

เมื่อพิจารณาอาชีพของผู้สูงอายุที่ทำงานในปี 2560 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านเกษตรและประมง ร้อยละ 56.5 รองลงมาเป็นพนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า ร้อยละ 19.6 ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 8.6 และผู้ประกอบการอาชีพพื้นฐาน ร้อยละ 7.2 ส่วนที่เหลือกระจายอยู่ในอาชีพอื่น ๆ

แผนภาพที่ 8 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2560

ตารางที่ 5 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามอาชีพ พ.ศ. 2556 - 2560

อาชีพ	2556	2557	2558	2559	2560
รวม	3,446,046	3,839,312	3,778,222	4,016,984	4,063,076
ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย	155,102	108,425	101,843	105,388	112,402
ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	33,586	37,894	40,328	45,803	48,818
เจ้าหน้าที่เทคนิคและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ	30,146	34,908	36,371	28,305	29,655
เสมียน	7,139	9,083	9,097	10,412	10,782
พนักงานบริการและผู้จำหน่ายสินค้า	535,483	695,916	749,166	788,024	797,174
ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรและประมง	2,139,320	2,284,409	2,075,635	2,289,873	2,297,134
ช่างฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	282,710	330,637	362,676	355,838	348,849
ผู้ควบคุมเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	77,450	98,464	114,585	122,473	125,325
ผู้ประกอบการอาชีพพื้นฐาน	179,579	239,576	288,521	270,808	292,937
ไม่ทราบ	5,530	-	-	60	-

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2556 - 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

3) กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

เมื่อพิจารณาผู้สูงอายุที่ทำงานตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญในปี 2560 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุที่ทำงานในภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 58.8 รองลงมาเป็นภาคการค้าและบริการ ร้อยละ 30.4 และภาคการผลิต ร้อยละ 10.8 เมื่อพิจารณา ในช่วง ปี 2556 – 2560 พบว่าจำนวนผู้สูงอายุที่ทำงานมีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกภาคกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ โดยภาคการค้าและบริการเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ 3.5 แสนคน (จาก 8.8 แสนคน ในปี 2556 เป็น 1.23 ล้านคน ในปี 2560)

แผนภาพที่ 9 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ พ.ศ. 2560

ตารางที่ 6 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ พ.ศ. 2556 - 2560

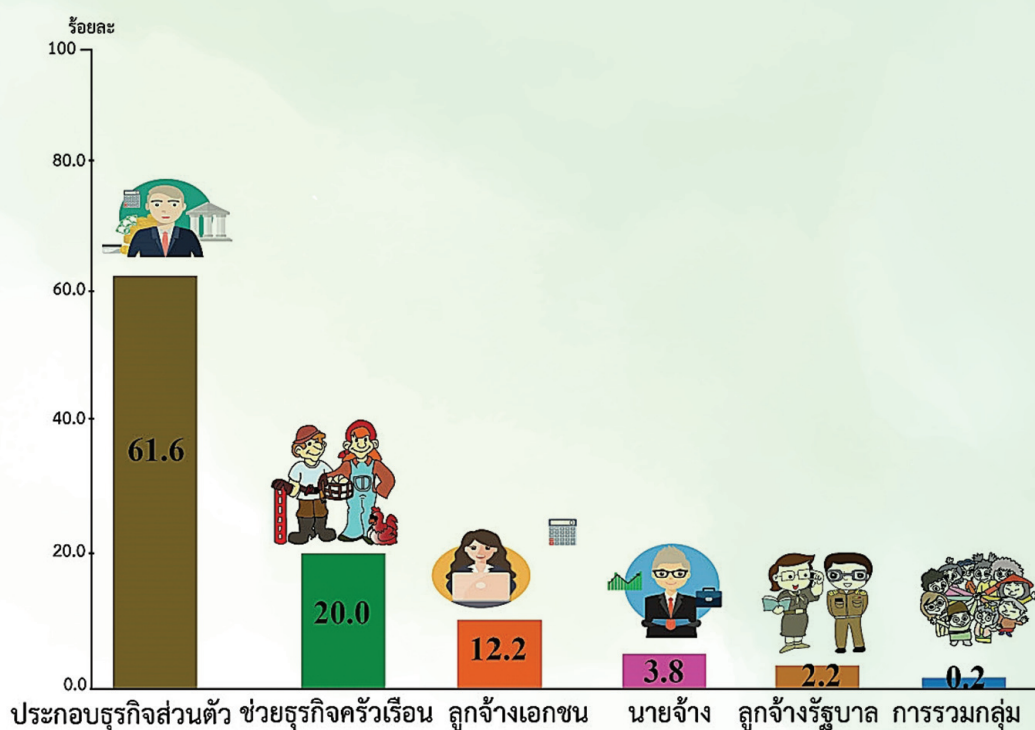
กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	2556	2557	2558	2559	2560
รวม	3,446,046	3,839,312	3,778,222	4,016,984	4,063,076
เกษตรกรรม	2,198,105	2,367,718	2,175,166	2,372,288	2,388,431
การผลิต	367,928	425,514	462,544	450,882	441,159
การค้าและบริการ	880,013	1,046,080	1,140,512	1,193,814	1,233,486

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2556 - 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

4) สถานภาพการทำงานของผู้สูงอายุ

เมื่อพิจารณาสถานภาพการทำงานของผู้สูงอายุที่ทำงานในปี 2560 พบว่า ส่วนใหญ่ประกอบธุรกิจส่วนตัวโดยไม่มีลูกจ้าง ร้อยละ 61.6 รองลงมาเป็นช่วยธุรกิจครัวเรือนโดยไม่ได้รับค่าจ้าง ร้อยละ 20.0 เป็นลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 12.2 ส่วนที่เหลือเป็นนายจ้าง ลูกจ้างรัฐบาล และการรวมกลุ่ม ร้อยละ 3.8 ร้อยละ 2.2 และร้อยละ 0.2 ตามลำดับ

แผนภาพที่ 10 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2560

ตารางที่ 7 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามสถานภาพการทำงาน พ.ศ. 2556 - 2560

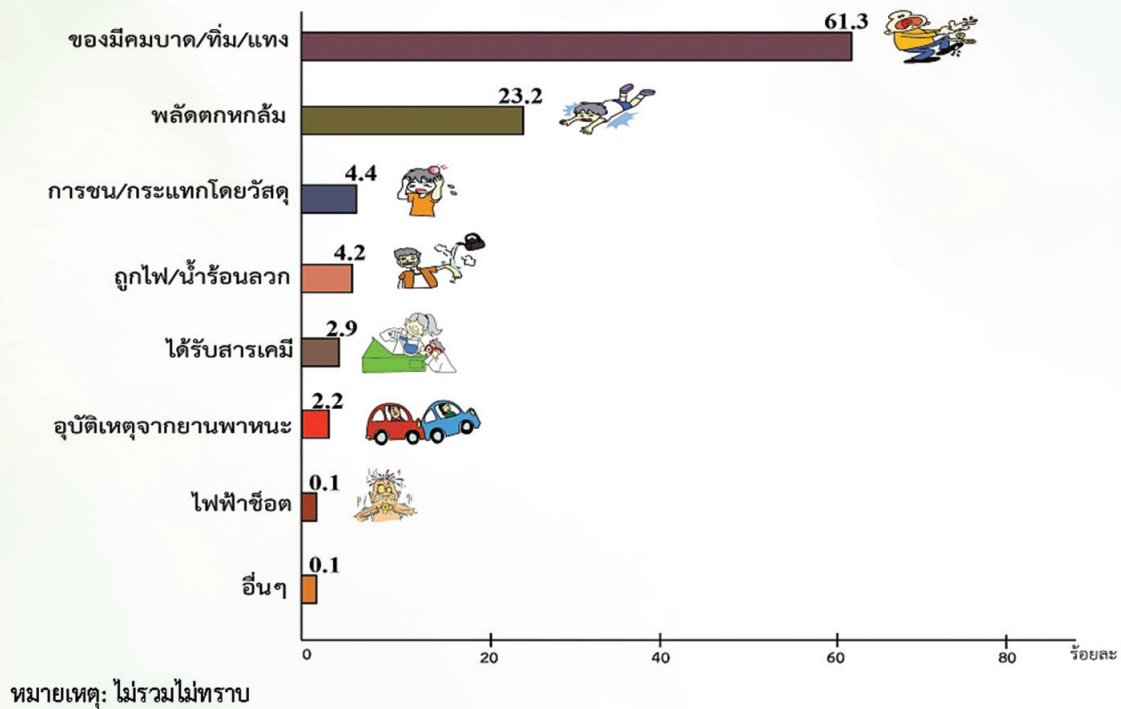
สถานภาพการทำงาน	2556	2557	2558	2559	2560
รวม	3,446,046	3,839,312	3,778,222	4,016,984	4,063,076
นายจ้าง	143,769	160,214	144,733	139,655	153,295
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	2,172,369	2,407,759	2,384,353	2,516,855	2,502,775
ช่วยธุรกิจครัวเรือน	694,638	778,031	688,851	812,894	811,381
ลูกจ้างรัฐบาล	61,658	670,726	69,460	90,788	90,299
ลูกจ้างเอกชน	369,583	416,496	485,181	450,715	495,144
การรวมกลุ่ม	4,029	6,085	5,643	6,077	10,182

ที่มา : การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร พ.ศ. 2556 - 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ

5) การได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงานของผู้สูงอายุ

จากผลการสำรวจ พบว่า ในปี 2560 มีผู้สูงอายุที่ได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน 6.54 แสนคน หรือร้อยละ 16.1 ของผู้สูงอายุที่ทำงานทั้งหมด (4.06 ล้านคน) ส่วนใหญ่ได้รับบาดเจ็บจากของมีคมบาด/ทิ่ม/แทง ร้อยละ 61.3 รองลงมาเป็น การพลัดตกหกล้ม ร้อยละ 23.2 การชน/กระแทกโดยวัตถุ ร้อยละ 4.4 และถูกไฟ/น้ำร้อนลวก ร้อยละ 4.2 เป็นต้น เมื่อพิจารณาจากปี 2556 - 2560 พบว่า ผู้สูงอายุที่ได้รับบาดเจ็บจากของมีคมบาด/ทิ่ม/แทง มีแนวโน้มลดลง จากร้อยละ 64.1 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 61.3 ในปี 2560 ส่วนการได้รับบาดเจ็บจากการพลัดตกหกล้ม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากร้อยละ 21.8 ในปี 2556 เป็นร้อยละ 23.2 ในปี 2560

แผนภาพที่ 11 : ร้อยละของผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน พ.ศ. 2560

ตารางที่ 8 : จำนวนผู้สูงอายุที่ทำงาน จำแนกตามการได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุจากการทำงาน พ.ศ. 2556 - 2560

การได้รับบาดเจ็บหรืออุบัติเหตุ จากการทำงาน	2556	2557	2558	2559	2560
รวม	568,866	698,127	631,947	672,362	654,072
พลัดตกหกล้ม	123,811	161,514	133,486	166,854	151,508
ของมีคมบาด/ทิ่ม/แทง	364,941	441,512	384,624	408,256	400,587
ถูกไฟ/น้ำร้อนลวก	20,545	30,462	30,958	31,898	27,284
อุบัติเหตุจากยานพาหนะ	14,115	14,284	18,243	9,958	14,559
ไฟฟ้าช็อต	484	1,500	48	1,316	723
การชน/กระแทกโดยวัสดุ	30,189	30,035	42,648	33,455	28,813
ได้รับสารเคมี	11,881	8,491	11,620	7,495	19,169
อื่น ๆ	2,902	2,461	1,976	1,788	855
ไม่ทราบ	-	7,868	8,343	11,342	10,574

ที่มา : การสำรวจแรงงานนอกระบบ พ.ศ. 2556 - 2560, สำนักงานสถิติแห่งชาติ 2560

กฎหมาย

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

มาตรา 27 บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

2. พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2553

มาตรา 3 นิยามผู้สูงอายุ หมายถึง บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป และมีสัญชาติไทย

มาตรา 11 (3) กำหนดให้ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนในด้าน การประกอบอาชีพ หรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

3. พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560 บังคับใช้ เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2560

มาตรา 118/1 การเกษียณอายุ ตามที่นายจ้างและลูกจ้างตกลงกัน หรือตามที่นายจ้างกำหนดไว้ ให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้างตามมาตรา 118 วรรคสอง

ในกรณีที่มีได้มีการตกลงกันหรือกำหนด การเกษียณอายุไว้ หรือมีการตกลง หรือกำหนดการเกษียณอายุไว้เกินกว่า 60 ปี ให้ลูกจ้างที่มีอายุครบ 60 ปีขึ้นไป มีสิทธิแสดงเจตนาเกษียณอายุได้ โดยให้แสดงเจตนาต่อนายจ้าง และให้มีผลเมื่อครบสามสิบวันนับแต่วันแสดงเจตนาและให้นายจ้างจ่ายค่าชดเชยให้แก่ลูกจ้างที่เกษียณอายุนั้น ตามมาตรา 118 วรรคหนึ่ง

4. พระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากรว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับ 639) พ.ศ. 2560

ให้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้ให้แก่นายจ้างที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งรับผู้สูงอายุ มีอายุหกสิบปีขึ้นไปเข้าทำงาน สำหรับเงินได้เป็นจำนวนร้อยละหนึ่งร้อยของรายจ่ายที่ได้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการจ้างงาน ผู้สูงอายุ โดยนายจ้างสามารถใช้สิทธิได้ไม่เกินร้อยละสิบของจำนวนลูกจ้างทั้งหมด

สำหรับรอบระยะเวลาบัญชี เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 เป็นต้นไปหากผู้สูงอายุทำงานหลายแห่งในเวลาเดียวกัน ให้บริษัท หรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่รับผู้สูงอายุเข้าทำงานก่อนเป็นผู้ได้รับสิทธิยกเว้นภาษีเงินได้แต่ไม่รวมถึงการจ้าง ผู้สูงอายุที่มีค่าจ้างเกินกว่าเดือนละ 15,000 บาทต่อคน

ผู้สูงอายุต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

1) เป็นผู้มีสัญชาติไทย

2) เป็นลูกจ้างของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างก่อนแล้ว หรือผู้สูงอายุที่ได้ขึ้นทะเบียนหางานไว้กับกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน

3) ไม่เป็นและไม่เคยเป็นกรรมการหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่จ้างผู้สูงอายุ ดังกล่าว หรือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลในเครือเดียวกัน

5. ประกาศกระทรวงแรงงาน ลงวันที่ 16 กันยายน 2547

กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในการประกอบอาชีพ และฝึกอาชีพที่เหมาะสม โดยให้สำนักงานจัดหางานทุกแห่งจัดให้มีเจ้าหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับ ข้อมูลข่าวสารตลาดแรงงานและบริการจัดหางานที่ตรงตามความต้องการของผู้สูงอายุ จัดอบรมทักษะอาชีพหรือฝึกอาชีพ ให้แก่ผู้สูงอายุตามอัธยาศัย จัดให้มีศูนย์กลางข้อมูลทางการอาชีพและตำแหน่งงานสำหรับผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ ณ สำนักงานจัดหางานทุกแห่ง จัดหาอาชีพที่เหมาะสมตามควรแก่ศักยภาพให้แก่ผู้สูงอายุ และสนับสนุนให้ส่วนราชการ หน่วยงานรัฐ และภาคเอกชนมีส่วนร่วมเป็นผู้ดำเนินการฝึกอาชีพและประกอบอาชีพที่เหมาะสมให้แก่ผู้สูงอายุ โดยให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

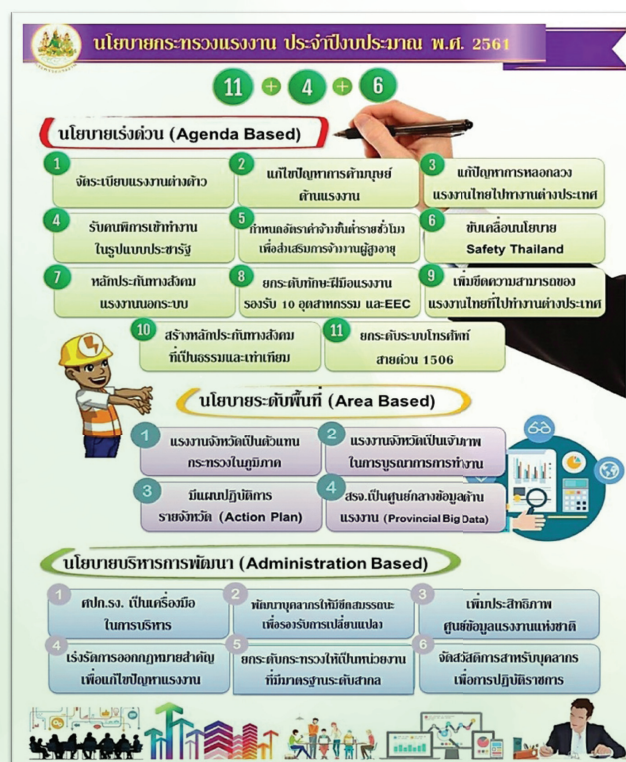
6. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ 15 ธันวาคม 2553 เรื่อง กำหนดหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ดำเนินการ เกี่ยวกับการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ซึ่งกำหนดให้กระทรวงแรงงาน เป็นหน่วยงานให้บริการเกี่ยวกับประกอบอาชีพ หรือฝึกอาชีพ (หน่วยงานอื่นที่ให้บริการ ได้แก่ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)

นโยบายด้านผู้สูงอายุ

นโยบายรัฐบาล : “การส่งเสริมการมีงานทำและการสร้างรายได้สำหรับผู้สูงอายุ” ตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ

นโยบายกระทรวงแรงงาน : นโยบายเร่งด่วน (Agenda Based) ปี 2561 ข้อ 5 การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ รายชั่วโมงเพื่อส่งเสริมให้มีการจ้างงานผู้สูงอายุมากขึ้น

แผนภาพที่ 12 : นโยบายกระทรวงแรงงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

บทบาท/ภารกิจของกระทรวงแรงงานด้านแรงงานผู้สูงอายุ

กระทรวงแรงงานมีบทบาทภารกิจส่งเสริมการมีงานทำให้กับผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 และแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 ดังนี้

(1) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน : รับผิดชอบภารกิจด้านการพัฒนายุทธศาสตร์ การแปลงนโยบายและแผนไปสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการพัฒนาค่าจ้างและรายได้ของประเทศ การกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมง การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงานกระทรวงที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองการจ้างแรงงานผู้สูงอายุ และเป็นฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ

(2) กรมการจัดหางาน : รับผิดชอบภารกิจด้านการส่งเสริมการมีงานทำ การวิเคราะห์สภาวะตลาดแรงงาน และแนวโน้มตลาดแรงงาน รวมทั้งพัฒนาและส่งเสริมระบบการบริหารจัดการด้านการมีงานทำ เพื่อให้ประชาชนมีงานทำที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และความถนัด ส่งเสริมการมีงานทำของผู้สูงอายุ ได้แก่ การฝึกทักษะที่เหมาะสมกับการมีงานทำ มีรายได้ ของผู้สูงอายุ

(3) กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน : มีภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนาฝีมือแรงงาน และศักยภาพของกำลังแรงงาน และผู้ประกอบการ เพื่อให้กำลังแรงงานมีฝีมือได้มาตรฐานระดับสากล มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การฝึกทักษะฝีมือที่เหมาะสมกับการมีงานทำ มีรายได้ของผู้สูงอายุ

(4) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน : มีภารกิจด้านการกำหนดมาตรฐานแรงงาน การคุ้มครองแรงงาน ทั้งในระบบและนอกระบบ ความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การดูแล และให้ความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ในขณะที่ผู้สูงอายุเข้าสู่งาน หรือประกอบอาชีพ

(5) สำนักงานประกันสังคม : รับผิดชอบภารกิจด้านการบริหารการประกันสังคมและเงินทดแทน เพื่อให้แรงงาน มีหลักประกันการดำรงชีวิตที่มั่นคง การปรับแก้ไขระบบประกันสังคมให้สอดคล้องกับการจ้างงานผู้สูงอายุ

คณะอนุกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ

องค์ประกอบ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธานอนุกรรมการ นางสาวลัดดา ดำริการเลิศ รองประธานอนุกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้แทนกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น ผู้แทนกรมการจัดหางาน ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้อำนวยการกองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ผู้อำนวยการกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประธานสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ประธานหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย รศ.มัทนา พนานิรามัย รศ.วรเวศม์ สุวรรณระดา

นายบรรลุ ศิริพานิช นายสราวุธ ไพฑูรย์พงษ์ เป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการกลุ่มงานแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานเป็นอนุกรรมการและเลขานุการ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่ได้รับมอบหมายเจ้าหน้าที่กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ได้รับมอบหมายเป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

1. ศึกษา วิเคราะห์และกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
2. ส่งเสริม สนับสนุน การจ้างงานและอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ
3. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
4. เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ
5. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ตามความจำเป็นและเหมาะสม

วิสัยทัศน์

“ผู้สูงวัยคือหลักชัยของสังคม” ด้วยการสามารถพึ่งตนและมีส่วนร่วมเป็นกำลังในการผลิตเชิงเศรษฐกิจพันธกิจ

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในมิติเศรษฐกิจ มีส่วนร่วมในการทำงานเชิงเศรษฐกิจและการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัวและชุมชน
2. ลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงระบบบริการและสวัสดิการต่างๆ โดยการพัฒนาระบบส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุที่มีบูรณาการและมีประสิทธิภาพ
3. ส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ชุมชนผู้สูงอายุ กลุ่ม และองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนในการมีส่วนร่วมเพื่อการส่งเสริมการทำงานของผู้สูงอายุ

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุด้านการทำงาน มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุให้สามารถพึ่งตนเองต่อไปได้ในเชิงเศรษฐกิจให้นานที่สุด รวมทั้งสามารถมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์ให้แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคม โดยมีกลยุทธ์หรือมาตรการในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ 5 กลยุทธ์ ดังนี้

1. กลยุทธ์กระจายงานสู่บ้านหรือชุมชน

- 1.1 ส่งเสริมให้ภาคเอกชนกระจายงานให้กับผู้สูงอายุได้ทำงานที่บ้าน/ภายในชุมชน
- 1.2 ส่งเสริมการนำภูมิปัญญาผู้สูงอายุไปใช้ในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนร่วมกับสมาชิกชุมชนวัยอื่น ๆ

2. กลยุทธ์ด้านการขยายอายุเกษียณราชการ

- 2.1 กำหนดนโยบายและการดำเนินงานในการขยายอายุเกษียณในภาครัฐในสายงานที่ขาดแคลนที่ไม่ใช่ตำแหน่งงานบริหาร พร้อมทั้งมีเกณฑ์กำหนดการประเมินประสิทธิภาพการทำงานผู้ที่ได้รับการขยายอายุเกษียณ
- 2.2 ปรับปรุงระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการให้สอดคล้องกับการขยายการเกษียณอายุราชการ

3. กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมการจ้างงานต่อเนื่องของภาคเอกชน

- 3.1 สร้างแรงจูงใจเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้ภาคเอกชน ต่ออายุการทำงานหรือขยายระยะเวลาการทำงานให้กับลูกจ้างที่เป็นผู้สูงอายุด้วยมาตรการประเภทต่าง ๆ เช่น มาตรการด้านระบบสวัสดิการสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ เป็นต้น
- 3.2 ปรับระบบประกันสังคมในส่วนของบำนาญชราภาพให้เอื้อต่อการจ้างงานต่อหลังจากอายุ 55 ปี

4. กลยุทธ์ส่งเสริมการจ้างงานให้กับผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์การทำงานและสมรรถนะทางกาย

- เพื่อเพิ่มโอกาสในการทำงานให้กับผู้สูงอายุที่ปรารถนาที่จะทำงาน และช่วยเพิ่มจำนวนแรงงานในระบบให้เพียงพอ
- 4.1 สร้างแรงจูงใจให้ทุกภาคส่วนมีการจ้างงานผู้สูงอายุในงานที่เหมาะสมกับวัยวุฒิและสมรรถนะ
 - 4.2 พัฒนาศักยภาพและทักษะแรงงานอย่างต่อเนื่อง โดยให้เหมาะสมกับวัย

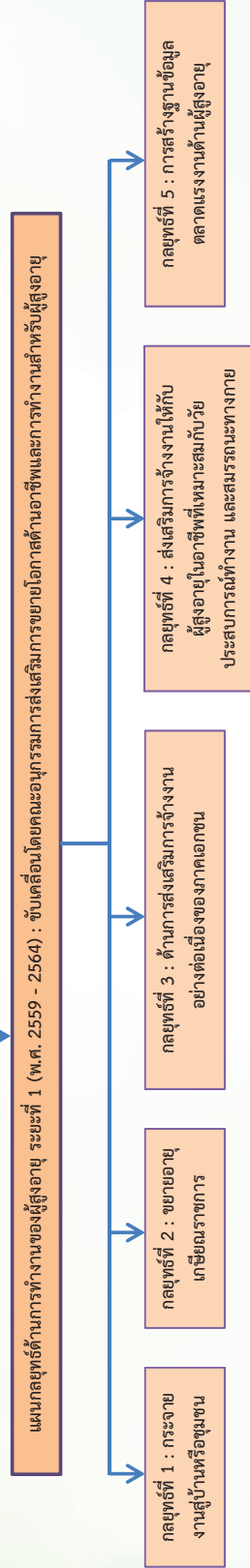
5. กลยุทธ์การสร้างฐานข้อมูลตลาดแรงงานด้านผู้สูงอายุ

- 5.1 สร้างตลาดแรงงานผู้สูงอายุทั้งในส่วนกลางและระดับจังหวัดเพื่อเป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างนายจ้างที่ต้องการจ้างผู้สูงอายุและผู้สูงอายุที่ต้องการทำงาน
- 5.2 ส่งเสริมให้มีการสร้างและพัฒนาฐานข้อมูลด้านแรงงานผู้สูงอายุให้เที่ยงตรงและทันสมัยและภาคส่วนต่าง ๆ สามารถเข้าถึงได้

แผนภาพที่ 13 : ผังความเชื่อมโยงกลยุทธ์ด้านการดำเนินงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)

ผังความเชื่อมโยงแผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)

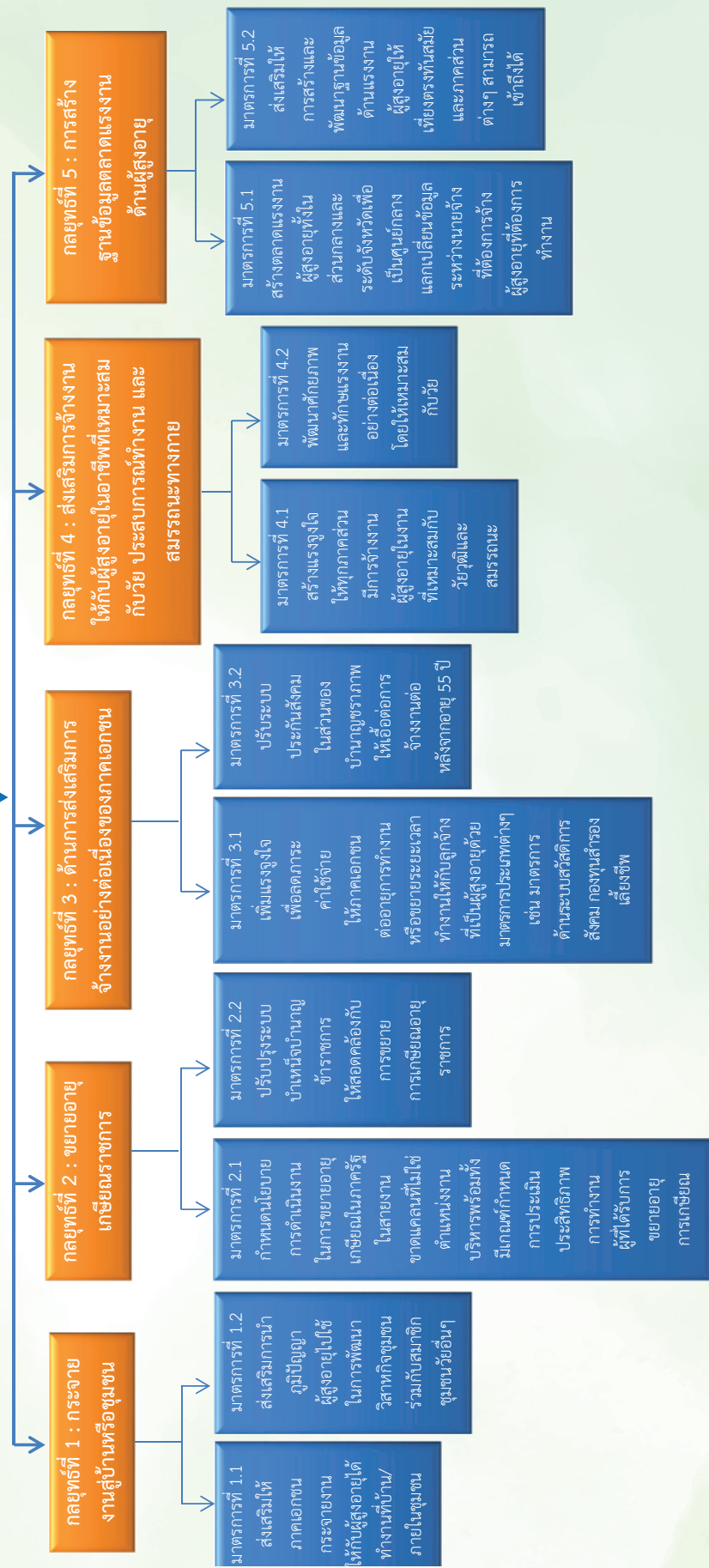
พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖	กลไกคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.)	สิทธิผู้สูงอายุ	กองทุนผู้สูงอายุ	การลดหย่อนในกรคำนวณภาษีเงินได้
ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	ด้านความมั่นคง	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน	ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ๑๒	การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์	การสร้างขีดความสามารถทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน	การเติบโตที่มั่นคงกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ
แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒)	การเตรียมความพร้อมของประชากรเพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ	การส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุ	ระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุ	การประมวล พัฒนา และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านผู้สูงอายุและการติดตามประเมินผล การดำเนินการตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ

แผนภาพที่ 14 : แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)

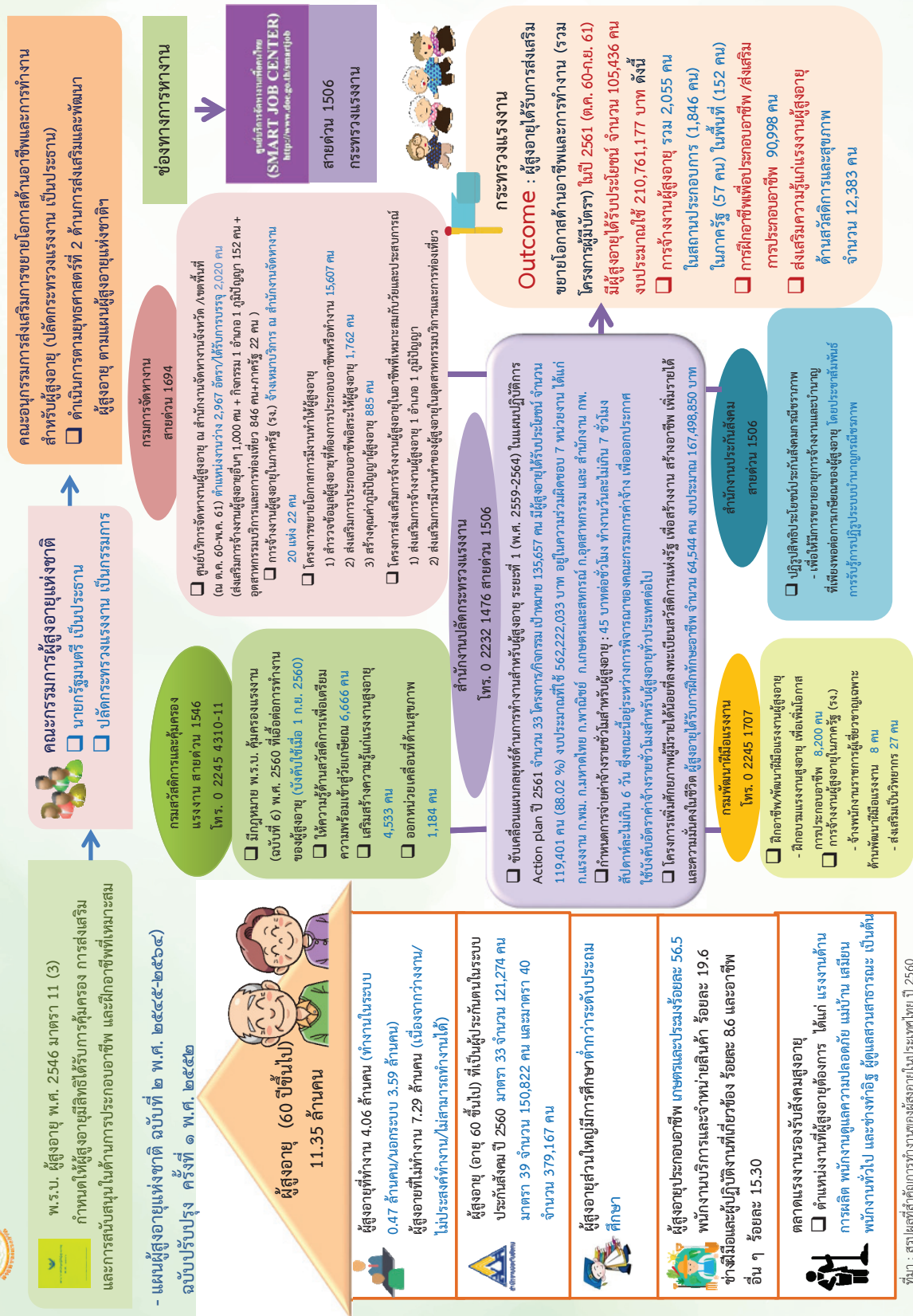
แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564) : ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการส่งเสริมการขายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ

วิสัยทัศน์ : “ผู้สูงอายุคือหลักชัยของสังคม” ด้วยการสามารถพึ่งตนเองและมีส่วนร่วมเป็นกำลังใจในการผลิตเชิงเศรษฐกิจ

แผนภาพที่ 15 : การส่งเสริมขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุของกระทรวงแรงงาน

การส่งเสริมขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุของกระทรวงแรงงาน

ผู้พิมพ์ : สรบุผลที่สำคัญการทำงานของผู้สูงอายุในประเทศไทย ปี 2560

แผนภาพที่ 16 : ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ Action plan ประจำปี 2561

บทที่ 4

ผลการดำเนินงาน ประจำปี 2561 (1 ตุลาคม 2560 - 30 กันยายน 2561)
ภายใต้แผนกลยุทธ์ด้านการดำเนินงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)

ตารางที่ 9 : ผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ (Action plan) ประจำปี 2561 ภายใต้แผนกลยุทธ์
ด้านการดำเนินงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 - 2564)

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หน่วยงาน
		งบประมาณ	ผลงาน (คน)	ผลเงิน (บาท)	
รวมทั้งสิ้น		135,657 คน 387,796,075 บาท	119,401	526,222,033	
กลยุทธ์ที่ 1 : กระจายงานสู่บ้านหรือชุมชน					
1	เสริมสร้างองค์ความรู้แก่แรงงาน สูงอายุเพื่อเตรียมความพร้อมเข้า สู่การเกษียณอย่างมีคุณภาพ	5,000 คน	6,666 คน	1,663,367	กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและ คุ้มครองแรงงาน)
2	ออกหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการ สวัสดิการด้านสุขภาพแก่แรงงาน สูงอายุ	1,000 คน 3,037,000 บาท	1,184 คน		
3	ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญา ของผู้สูงอายุ โดยขึ้นทะเบียนคลัง ปัญญาผู้สูงอายุ	4,400 คน 5,869,800 บาท	1,203	1,545,113	กระทรวงการพัฒนา สังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ (กรมกิจการ ผู้สูงอายุ)
4	การบริการเงินทุนประกอบอาชีพ และสนับสนุนให้ความช่วยเหลือ ผู้สูงอายุ	1,200 คน 36,000,000 บาท	9,451	266,449,430	
5	การสนับสนุนกลุ่ม/องค์กร/เครือข่ายผู้สูงอายุ	90 โครงการ 16,200,000 บาท	295 โครงการ	33,100,388	
กลยุทธ์ 2 : ขยายอายุเกษียณราชการ					
6	การศึกษาและกำหนดนโยบาย เกี่ยวกับอายุเกษียณขอข้าราชการ พลเรือนสามัญ	การศึกษาและจัดทำ ข้อเสนอเกี่ยวกับการ ปรับปรุงเกษียณอายุ ของข้าราชการพลเรือน สามัญ	- ข้อเสนอแนวทาง การเกษียณของ ข้าราชการเสนอต่อ ก.พ. - ประชุมสัมมนา เพื่อรับฟังความคิด เห็นเกี่ยวกับการ ปรับปรุงการ เกษียณอายุของ ข้าราชการ	115,015	สำนักงาน ก.พ.

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หน่วยงาน
		งบประมาณ	ผลงาน (คน)	ผลเงิน (บาท)	
7	การทบทวนและปรับปรุงกฎ ก.พ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ รับราชการต่อไป ที่ออกตามความในมาตรา 108 แห่ง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551	การปรับปรุงและแก้ไขตำแหน่งที่ ก.พ.กำหนดให้เป็นตำแหน่งที่ได้รับราชการต่อไป นอกเหนือจากตำแหน่งที่กำหนดไว้เดิม	1. ข้อเสนอแนะทางการปรับปรุงบัญชีตำแหน่งที่จะให้ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์รับราชการต่อไป โดย ก.พ. เห็นชอบให้ ก.พ. กระทรวงเสนอรายชื่อตำแหน่งงานในสายงานของส่วนราชการในสังกัดเพื่อเสนอ ก.พ. พิจารณากำหนดตำแหน่งที่จะรับราชการต่อไป		สำนักงาน ก.พ.
8	แก้ไขเพิ่มเติมมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้างผู้เชี่ยวชาญพิเศษขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจ้างงานผู้เกษียณอายุราชการได้ (กระทรวงมหาดไทย)	การปรับปรุงกฎหมายและระบบบริหารงานบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการปรับปรุงอายุเกษียณขอราชการพลเรือน	-		-
กลยุทธ์ 3 : ด้านการส่งเสริมการจ้างงานอย่างต่อเนื่องของภาคเอกชน					
9	การกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุ (สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง กระทรวงแรงงาน)	กำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับวัยและประสิทธิภาพการทำงานแลสมรรถนะทางกาย	จัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น (ร่าง) อัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุ เมื่อวันที่ 27 ส.ค. 61 และคณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างผู้สูงอายุได้กำหนด 45 บาทต่อชั่วโมง		

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หน่วยงาน
		งบประมาณ	ผลงาน (คน)	ผลเงิน (บาท)	
			ทำงานวันละไม่เกิน 7 ชั่วโมง สัปดาห์ละไม่เกิน 6 วัน ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้าง เพื่อออกประกาศใช้บังคับ อัตราค่าจ้างรายชั่วโมงต่อไป		
10	การปฏิรูปสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพเพื่อให้มีการขยายอายุจ้างงาน และการมีเงินบำนาญที่เพียงพอต่อการเกษียณ (สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงาน)	สร้างการรับรู้และรับฟังความคิดเห็นและนำข้อมูลมาดำเนินการปรับปรุงกฎหมาย	1.ปรับฐานค่าและเพดานค่าจ้างรองรับการจ่ายสิทธิประโยชน์กรณีชราภาพเพื่อให้ประกันตนสมทบเงินเพิ่มมากขึ้น 2. คณะกรรมการประกันสังคม ในการประชุม เมื่อวันที่ 27 มิ.ย. 61 เห็นชอบการขยายอายุการรับสำหรับผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบ ไม่น้อยกว่า 180 เดือน ขยายอายุการรับบำนาญ จากอายุ 55 เป็น 60 ปี		
กลยุทธ์ 4 : ส่งเสริมการจ้างงานให้กับผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์การทำงาน และสมรรถนะทางกาย					
11	จ้างข้าราชการบำนาญเพื่อช่วยงานฯ	15 คน 4,814,800 บาท	16	5,073,206	กระทรวงพาณิชย์
12	จ้างแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการมีงานทำ	4 คน 892,884 บาท	4	892,584	

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หน่วยงาน
		งบประมาณ	ผลงาน (คน)	ผลเงิน (บาท)	
13	การจ้างเหมาบริการบุคคลอายุ 60 ปีขึ้นไป เพื่อปฏิบัติงานหลังเกษียณอายุราชการ	6 คน 734,400 บาท	6	734,400	กระทรวง อุตสาหกรรม
14	การจ้างเหมาบริการบุคคลอายุ 60 ปีขึ้นไป เพื่อปฏิบัติงานหลังเกษียณอายุราชการ (ในกลุ่มที่ใช้ความชำนาญหรือมีทักษะ)	9 คน 2,226,000 บาท	9	1,856,000	
15	โครงการการจ้างผู้เชี่ยวชาญและข้าราชการที่เกษียณเป็นพนักงานราชการ เพื่อเป็นที่ปรึกษาราชการข้าว (สำนักบริหารกลาง) กำหนด 2 คน/ปี	2 คน 1,068,000 บาท	2	1,015,128	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์
16	การแต่งตั้ง/จ้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการจัดระบบงานและอัตรากำลัง ด้านตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ และด้านกฎหมายสหกรณ์ เพื่อเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารราชการของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	3 คน 1,356,480 บาท	2	904,320	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์
17	การจ้างพนักงานราชการอายุ 60 ปีขึ้นไป ในกลุ่มที่ใช้ความชำนาญหรือมีทักษะ	13 คน 4,448,000 บาท	13	6,052,560	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์
18	การจ้างเหมาบริการบุคคลอายุ 60 ปี ขึ้นไป ในกลุ่มที่ใช้ความชำนาญหรือมีทักษะ	7 คน 1,026,000 บาท	7	2,128,709	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (กรมฝนหลวงและ การบินเกษตร)
19	การจ้างพนักงานราชการพิเศษ	3 คน 1,140,000 บาท	3	1,140,000	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (กรมส่งเสริม การเกษตร)
20	การสร้างโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มศักยภาพ	126 คน 10,284,120 บาท	128	10,284,120	กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ (กรมหม่อนไหม)

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หน่วยงาน
		งบประมาณ	ผลงาน (คน)	ผลเงิน (บาท)	
21	การแต่งตั้ง/จ้างที่ปรึกษา เพื่อให้คำปรึกษาคำแนะนำและข้อเสนออันเป็นประโยชน์สำหรับการปฏิบัติราชการเกษตรตามยุทธศาสตร์และภารกิจของกรมวิชาการเกษตร	63 คน 2,510,000 บาท	63	2,225,588	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร)
22	การจ้างเหมาบริการบุคคลอายุ 60 ปีขึ้นไป เพื่อปฏิบัติงานหลังเกษียณอายุราชการ	160 คน 17,280,000 บาท	180	14,389,344	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมวิชาการเกษตร)
23	การจ้างอัตรากำลังพนักงานราชการกลุ่มเชี่ยวชาญเฉพาะ	9 คน 4,069,440 บาท	8	2,429,014	(กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน) กระทรวงแรงงาน
24	กิจกรรมสร้างโอกาสมีงานทำผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบรรจุนาน รวมทั้งให้คำแนะนำ แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเพื่อให้การจัดหางานกับผู้ต้องการหางานทำ พื้นที่ดำเนินการในกรุงเทพและบางจังหวัด ได้แก่ ปทุมธานี นนทบุรี สระบุรี	20 คน 2,160,000 บาท	22	1,609,487	กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)
25	โครงการส่งเสริมอาชีพด้านหม่อนไหมสำหรับผู้ชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส	260 คน 7,356,300 บาท	132	2,095,200	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมหม่อนไหม)
26	โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ (แผนบูรณาการพัฒนาคอนดอลดช่วงวัย)	6,800 คน 18,360,000 บาท	8,200	18,026,955	กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)
27	ส่งเสริมสนับสนุนผู้สูงอายุเป็นวิทยากรคณะอนุกรรมการกำหนดทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน	140 คน	27	-	กระทรวงแรงงาน (กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน)
28	โครงการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่แรงงานสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)	4,300 คน 2,967,000 บาท	4,533	2,966,748	กระทรวงแรงงาน (กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) (กรมส่งเสริม

ที่	โครงการ	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน		หน่วยงาน
		งบประมาณ	ผลงาน (คน)	ผลเงิน (บาท)	
29	โครงการฝึกอาชีพ	ร้อยละ 60	ให้อปท.จัดกิจกรรมอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะการทำงานให้แก่ผู้สูงอายุในพื้นที่ที่รับผิดชอบมากกว่าร้อยละ 60	-	การปกครองส่วนท้องถิ่น (กระทรวงมหาดไทย)
30	โครงการขยายโอกาสการมีงานทำให้ผู้สูงอายุ (งบประมาณการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ)	18,180 คน 9,303,200 บาท	18,254	8,653,068	กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)
31	โครงการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์	2,850 คน 8,070,200 บาท	2,727	7,913,688	กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)
32	โครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ “เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพเพิ่มรายได้และความมั่นคงในชีวิต”	91,087 คน 226,715,895 บาท	64,544	167,498,850	กระทรวงแรงงาน
กลยุทธ์ที่ 5 : การสร้างฐานข้อมูลตลาดแรงงานด้านผู้สูงอายุ					
33	มีศูนย์บริการจัดหางานผู้สูงอายุ (Employ Service Center for Disability Elderly Workers) 87 แห่ง และเว็บไซต์ ให้บริการขึ้นทะเบียนหางานผู้สูงอายุ www.doe.go.th/elderly	2,967 คน	- ผู้สูงอายุขึ้นทะเบียน 4,053 คน - ตำแหน่งงานว่าง 2,967 อัตรา - บรรจุงาน 2,020 คน	-	กระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางาน)

บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงานเด่น ประจำปี 2561

1. การประชุมคณะอนุกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ

ครั้งที่ 1/2561 เมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2561 นายจรินทร์ จักกะพาก ปลัดกระทรวงแรงงาน ในฐานะประธานอนุกรรมการฯ ได้มอบหมายให้นายวิวัฒน์ ตังหงส์ รองปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธานการประชุม

ที่ประชุมมีมติให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสนอโครงการ/กิจกรรมใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับแนวทางในการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ 2562 ภายใต้แผนกลยุทธ์ด้านการทำงานของผู้สูงอายุ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2559 – 2564) และให้ใช้ข้อมูลผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (ผู้ที่อายุ 60 ปีขึ้นไปและผู้ที่จะมีอายุครบ 60 ปี ในปี พ.ศ. 2562) ของกระทรวงการคลัง เพื่อนำมาวางแผนกำหนดเป้าหมายในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุในการจัดทำแผนปฏิบัติการฯ ประจำปี ต่อไป

ครั้งที่ 2/ 2561 เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2561 นายจรินทร์ จักกะพาก ปลัดกระทรวงแรงงาน ในฐานะประธานอนุกรรมการฯ ได้มอบหมายให้นายศักดิ์สกุล จินดาสวัสดิ์ ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน เป็นประธานการประชุมที่มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ประจำปีงบประมาณ 2562 และหลักการแนวทางการจ้างงานผู้สูงอายุ โดยกำหนดเป้าหมายผู้สูงอายุมีงานทำ (อายุ 60 - 69 ปี) และนำมาตรการส่งเสริมการจ้างงาน ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานต่าง ๆ มาใช้เป็นกรอบแนวทางการจ้างงานผู้สูงอายุ ในปี 2562 ได้แก่ 1) การกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุ 2) ปฏิรูปสิทธิประโยชน์ประกันสังคมกรณีชราภาพ (กระทรวงแรงงาน) 3) พ.ร.บ. คุ่มครองแรงงาน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560 ที่เอื้อต่อการทำงานของผู้สูงอายุ (กระทรวงแรงงาน) 4) การฝึกทักษะอาชีพและพัฒนาฝีมือแรงงาน (กระทรวงแรงงาน)

5) กองทุนเพื่อผู้รับงานไปทำที่บ้าน ให้กู้ยืมรายเดี่ยวและรายกลุ่ม 50,000 – 200,000 บาท (กระทรวงแรงงาน) 6) มาตรการทางภาษี : ลดหย่อนภาษี 2 เท่า (กรมสรรพากร) 7) กองทุนผู้สูงอายุ : ให้สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ (กรมกิจการผู้สูงอายุ) 8) ขยายอายุรับราชการต่อหลังเกษียณอายุ ในสายงานขาดแคลน (สำนักงาน ก.พ.) และ 9) มาตรการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในภาครัฐ (สำนักงาน ก.พ.) เป็นต้น

2. การกำหนดอัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุ

คณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างผู้สูงอายุ มีรองปลัดกระทรวงแรงงาน (นางเพชรรัตน์ สินอวย) เป็นประธานอนุกรรมการฯ ได้เสนอ (ร่าง) อัตราค่าจ้างรายชั่วโมงสำหรับผู้สูงอายุ (45 บาทต่อชั่วโมง/ทำงาน ไม่ควรเกิน 7 ชั่วโมงต่อวัน/ไม่ควรเกิน 6 วันต่อสัปดาห์) ต่อคณะกรรมการค่าจ้างชุดที่ 20 (มีปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธาน) ซึ่งมีมติให้นำ (ร่าง) อัตราค่าจ้างรายชั่วโมงฯ ดังกล่าว ไปจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน กองเศรษฐกิจการแรงงาน (สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง) ได้จัดสัมมนา รับฟังความคิดเห็นในกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561 ณ โรงแรม เดอะ เบอร์เคลีย์ ประตูน้ำ กรุงเทพมหานคร และนำผลการสัมมนาไปปรับปรุง (ร่าง) ฯ เสนอให้คณะกรรมการค่าจ้างพิจารณา ซึ่งคณะกรรมการค่าจ้างได้มีมติ ให้ดำเนินการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมให้ครบทั้ง 4 ภาค ในช่วงเดือนตุลาคม 2561 รวมทั้งให้มีการสอบถามความคิดเห็นทางเว็บไซต์เพื่อครอบคลุมและทั่วถึงกลุ่มเป้าหมาย และนำผลการรับฟังความคิดเห็น มาปรับปรุง (ร่าง) ฯ เสนอคณะกรรมการค่าจ้างพิจารณากำหนดอัตราค่าจ้างสำหรับผู้สูงอายุ

3. โครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ “เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้และความมั่นคงในชีวิต” ของกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงาน ได้เสนอโครงการเพิ่มศักยภาพผู้มีรายได้น้อยที่ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ “เพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้และความมั่นคงในชีวิต” ผ่านกลไกการทำงานให้ทำ การส่งเสริมคุ้มครองแรงงานและการฝึกอบรม ส่งเสริมทักษะอาชีพให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ที่มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อคนต่อปี และประสงค์เข้ารับการพัฒนาดตนเองกับโครงการฯของกระทรวงแรงงาน เป้าหมาย จำนวน 625,120 คน ภายใต้หลักคิดที่ว่า **“จะไม่แจกปลา แต่จะสอนวิธีจับปลาให้แก่ประชาชน”** ให้มีอาชีพ มีงานทำมีทักษะฝีมือมีรายได้ที่เพิ่มขึ้นตลอดจนมีหลักประกันทางสังคมและความมั่นคงในชีวิตอย่างยั่งยืน โดยกระทรวงการคลังได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ประจำปีงบประมาณ 2561 ให้กระทรวงแรงงาน จำนวน 2,120,025,400 บาท (สองพันหนึ่งร้อยยี่สิบล้านสองหมื่นห้าพันสี่ร้อยบาทถ้วน) ดำเนินการสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2561

ผู้สูงอายุ ที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐที่มีรายได้ไม่เกิน 30,000 บาท ประสงค์เข้าร่วมโครงการกับกระทรวงแรงงาน จำนวน 91,087 คน ทั้งนี้ มีผู้สูงอายุได้รับการฝึกอบรมอาชีพ จำนวน 64,544 คน

4. โครงการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์

กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน ดำเนินงานในกิจกรรม 1 อำเภอ 1 ภูมิปัญญา ภายใต้โครงการส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุในอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ โดยมีผู้สูงอายุที่เป็นวิทยากรถ่ายทอดองค์ความรู้จำนวน 140 คน ผู้สูงอายุที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ จำนวน 1,407 คน และผู้สูงอายุที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้มีอาชีพหรือมีงานทำ และมีรายได้ จำนวน 518 คน

5. โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพตามแผนบูรณาการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย

กระทรวงแรงงาน โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ดำเนินการฝึกอบรมให้กับผู้สูงอายุ ภายใต้โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เป้าหมาย จำนวน 6,800 คน

มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม รวม 8,200 คน ผ่านการฝึกอบรม 8,165 คน คิดเป็นร้อยละ 99.57 ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ ฝึกอบรมในหลักสูตรการทำผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก จำนวน 30 ชั่วโมง เมื่อวันที่ 26 - 30 มีนาคม 2561 ณ ศาลาประชาคมบ้านหนองลุมพุก หมู่ 2 ตำบลโคกสะอาด อ.ภูเขียว จ.ชัยภูมิ สามารถเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยการนำความรู้ที่ได้รับไปสร้างงานสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ ให้กับครอบครัว ซึ่งกลุ่มผู้สูงอายุได้มีการจัดตั้งกลุ่มทำผลิตภัณฑ์จากเส้นพลาสติก โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ และนำไปขาย โดยองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด เป็นผู้จัดหาตลาดให้ เช่น ตลาด OTOP งานประจำปีของจังหวัด งานของเกษตร และยังมีพ่อค้ามารับสินค้าโดยตรงจากกลุ่ม ซึ่งทำให้สร้างรายได้ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น

6. การปรับปรุงหลักเกณฑ์การจ่ายเงินบำนาญชราภาพ และ การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ

1) ด้านการปรับปรุงหลักเกณฑ์การจ่ายเงินบำนาญชราภาพ

การปรับสูตรการคำนวณเงินบำนาญ

สำนักงานประกันสังคม โดยคณะกรรมการประกันสังคม มีมติในการประชุม ครั้งที่ 12/2561 เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2561 เห็นชอบให้ปรับแก้กฎกระทรวง การปรับสูตรคำนวณเงินบำนาญใหม่เพื่อให้เงินบำนาญที่ผู้สูงอายุได้รับนั้นมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การใช้ค่าจ้างตลอดอายุการทำงานที่ปรับมูลค่าตามอัตราเงินเฟ้อ (Career-indexed Average) แทนการใช้ค่าจ้างเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้ายเป็นฐานในการคำนวณเงินบำนาญการปรับมูลค่าบำนาญที่ได้รับในแต่ละปีตามค่าครองชีพ (Indexation) แทนการให้บำนาญมูลค่าคงที่ทุกปี เป็นต้น

การประกันเงินบำนาญขั้นต่ำ

คณะกรรมการประกันสังคม มีมติในการประชุม ครั้งที่ 8/2561 เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2561 เห็นชอบการประกันบำนาญขั้นต่ำกรณีผู้เสียชีวิตภายใน 60 เดือนแรก โดยสำนักงานประกันสังคมปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การประกันบำนาญขั้นต่ำ กรณีผู้รับบำนาญเสียชีวิตภายใน 60 เดือน นับตั้งแต่เดือนที่มีสิทธิได้รับเงินบำนาญชราภาพจากเดิมจะจ่ายบำนาญ 10 เท่า เป็นจ่ายเงินบำนาญชราภาพเท่ากับจำนวนเงินบำนาญชราภาพที่ได้รับคราวสุดท้ายก่อนเสียชีวิตคูณด้วยจำนวนเดือนที่เหลือหลังจากผู้รับเงินบำนาญชราภาพเสียชีวิตจนครบ 60 เดือน เว้นแต่จำนวนเดือนที่เหลือน้อยกว่า 10 เดือน ให้จ่ายเงินบำนาญชราภาพ เป็นจำนวน 10 เดือน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างยกร่างกฎกระทรวง โดยจะเร่งดำเนินการ

ผลสัมฤทธิ์ ผู้ประกันตนมีระยะเวลาการออมยาวนานขึ้นเนื่องจากมีจำนวนปีที่ใช้ในการออมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เงินบำนาญเพิ่มขึ้น และมีความมั่นใจว่าเงินทดแทนกรณีชราภาพที่จะได้รับมีมูลค่ามากกว่าเงินสมทบที่ผู้ประกันตนส่งให้กับสำนักงานประกันสังคม และสามารถส่งต่อเงินบำนาญชราภาพให้กับคู่สมรสบุตรธิดาและบิดามารดาได้ให้แล้วเสร็จภายในปี 2562

2) การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ คณะกรรมการประกันสังคม มีมติในการประชุม ครั้งที่ 12/2561 วันที่ 27 มิถุนายน 2561 เห็นชอบการขยายอายุการรับบำนาญสำหรับผู้ประกันตนที่ส่งเงินสมทบไม่น้อยกว่า 180 เดือน ขยายอายุการรับบำนาญจากอายุ 55 ปี เป็น 60 ปี ดังนี้

- ผู้ประกันตนรายเก่าขอรับบำนาญ เมื่ออายุครบ 55 ปีบริบูรณ์ จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่มีอยู่ในพระราชบัญญัติประกันสังคมปัจจุบัน ผู้ประกันตนรายเก่าขอแจ้งความจำนงค์ขอขยายอายุรับบำนาญเป็นมากกว่า 55 ปี จะได้รับ “บำเหน็จก่อนรับบำนาญ” เมื่ออายุ 55 ปี ในอัตรา 10-30% ของเงินสมทบ ซึ่งชำระเงินคืนโดยไม่มีดอกเบี้ยและไม่เป็นภาระของทายาท ขณะเดียวกันผู้ประกันตนรายเก่าที่แจ้งสิทธิรับบำนาญที่มีอายุมากกว่า 55 ปี เข้ามาเป็นผู้ประกันตนมาตรา 39 ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ส่งเงินสมทบเพียง 3 กรณี (เจ็บป่วย ทูพพลภาพ ตาย)

- ผู้ประกันตนรายใหม่ จะขอรับบำนาญเมื่ออายุ 60 ปีบริบูรณ์ (เมื่อพระราชบัญญัติประกันสังคมประกาศใช้บังคับ) ทั้งนี้ ได้มีการเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองกฎหมาย ระเบียบ ปรับปรุง การกำหนดอัตราเงินสมทบ การเพิ่มการจัดเก็บเงินสมทบ และการพัฒนาสิทธิประโยชน์ ครั้งที่ 11/2561 เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2561 เห็นชอบในการปรับแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงานประกันสังคมอยู่ระหว่างศึกษาแนวทางการปฏิรูปบำนาญชราภาพข้างต้น

ผลสัมฤทธิ์ การขยายอายุการรับบำนาญ ทำให้ออมมากขึ้นเนื่องจากมีจำนวนปีที่ใช้ในการออมเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เงินบำนาญเพิ่มขึ้น และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุกลับเข้าทำงานเพราะผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครอง 3 กรณี ทำให้ผู้สูงอายุที่กลับเข้าทำงานมีหลักประกันทางสังคมคุ้มครองระหว่างทำงาน

7. ส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงานแก่แรงงานสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป)

กระทรวงแรงงาน โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ดำเนินการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2560 ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเกษียณอายุและการจ่ายค่าชดเชย และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุรวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองและครอบครัวเพื่อให้แรงงานสูงอายุ (60 ปีขึ้นไป) มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการเตรียมความพร้อมก่อนการเกษียณอายุ พร้อมกันเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สิทธิหน้าที่ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และที่แก้ไขเพิ่มเติม และช่องทางการให้บริการของกรมฯ

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 4,533 คน 78 รุ่น ใช้งบประมาณทั้งสิ้น 2,966,747.90 บาท

8. โครงการส่งเสริมอาชีพด้านหม่อนไหมสำหรับผู้ชรา ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมหม่อนไหม ดำเนินการจัดฝึกอบรมและถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ชรา ผู้พิการ หรือผู้ด้อยโอกาส จำนวน 2 หลักสูตร คือ การออกแบบและทอผ้าไหม และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากหม่อนไหม เช่น การทำชาเขียวใบหม่อนแบบครัวเรือนการทำข้าวเกรียบจากผลหม่อนและใบหม่อน การทำน้ำหม่อนพร้อมดื่ม การทำแยมหม่อนและการทำหม่อนกวนรวมไปถึงการบรรจุภัณฑ์

มีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสิ้น 267 ราย ได้แก่ ผู้ชรา 132 ราย ผู้พิการ 60 ราย และผู้ด้อยโอกาส 75 ราย

การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) โครงการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพหม่อนไหมเพื่อผู้สูงอายุ ระหว่างกรมหม่อนไหม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2561 ณ บ้านพญาราม ตำบลเพี้ยราม อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ เพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมหม่อนไหม และกรมกิจการผู้สูงอายุ

9. กิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้สูงวัยและผู้มีรายได้น้อยสู่การเป็น “บาร์istasมืออาชีพ” ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูง

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ดำเนิน (นาร่อง) กิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้สูงวัยและผู้มีรายได้น้อยสู่การเป็น “บาร์istasมืออาชีพ” ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพธุรกิจบริการที่มีมูลค่าสูงเพื่อเสริมสร้างทักษะบาร์istasมืออาชีพสำหรับผู้สูงวัยแก่ประชาชนทั่วไปโดยเฉพาะผู้มีรายได้น้อยที่ถือบัตรสวัสดิการที่มีความสนใจเพิ่มพูนรายได้หรือประกอบอาชีพเป้าหมาย ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป หรือผู้มีรายได้น้อย จำนวน 50 คน

- กิจกรรมเปิดตัวโครงการ เมื่อวันที่ 21 สิงหาคม 2561 ณ ห้องตลาดพลูเสอสรณ์ สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยมีผู้สูงอายุจากกลุ่มเครือข่ายองค์กรต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วไป และการออกบูธของธุรกิจ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น Start up ร้านกาแฟ ZERO CO ร้านกาแฟ แฟรนไชส์ ชาวดอย เป็นต้น

- มีการให้ความรู้ภาคทฤษฎี/ภาคปฏิบัติในการเป็นบาร์istasมืออาชีพ (การชงกาแฟและเครื่องดื่ม) และอบรมการบริหารจัดการธุรกิจร้านกาแฟ เป็นระยะเวลา 18 ชั่วโมง ระหว่างวันที่ 22- 24 สิงหาคม 2561 ณ ศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาธุรกิจการค้า กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์

- มีผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรบาร์istasมืออาชีพ จำนวน 51 คน

10. การศึกษาและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับอายุเกษียณของข้าราชการพลเรือนสามัญ

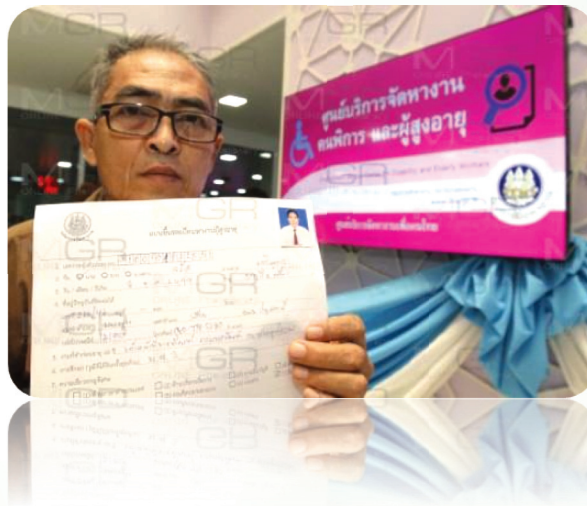
สำนักงาน ก.พ. ดำเนินการศึกษาและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับอายุเกษียณของข้าราชการพลเรือนสามัญ ดังนี้

- 1) เสนอแนวทางการปรับปรุงการเกษียณอายุของข้าราชการ ต่อ ก.พ. ครั้งที่ 6/2561 เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2561 มีมติเห็นชอบในหลักการให้มีการปรับปรุงการเกษียณอายุของข้าราชการ
- 2) จัดประชุมสัมมนาเพื่อรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงการเกษียณอายุของข้าราชการ เมื่อวันที่ 18 และวันที่ 23 กรกฎาคม 2561 โดยมีข้าราชการกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมสัมมนา รวมจำนวน 148 คน ได้แก่ ผู้แทนองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการประเภทต่าง ๆ ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการ/ผู้แทน และข้าราชการกลุ่มเป้าหมายที่อาจได้รับผลกระทบ
- 3) การจัดประชุมหารือร่วมกับคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคม เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2561 เกี่ยวกับการปรับปรุงการเกษียณอายุของข้าราชการ ซึ่งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านสังคมมีความพึงพอใจกับความก้าวหน้าในการดำเนินงาน และพร้อมให้การสนับสนุน

11. ศูนย์บริการจัดหางานผู้สูงอายุ (Employ Service Center for Disability Elderly Workers) 87 แห่ง

กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน มีศูนย์บริการจัดหางานผู้สูงอายุ (Employ Service Center for Disability Elderly Workers) 87 แห่ง และเว็บไซต์ ให้บริการขึ้นทะเบียนหางานผู้สูงอายุ www.doe.go.th/elderly มีผู้สูงอายุขึ้นทะเบียน 4,053 คน ตำแหน่ง 2,967 อัตรา ได้รับการบรรจุ 2,000 คน

12. การบริการเงินทุนประกอบอาชีพและสนับสนุนให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ มีบริการเงินทุนประกอบอาชีพ และสนับสนุนให้ความช่วยเหลือผู้สูงอายุจากกองทุนผู้สูงอายุ ดังนี้

- การให้การสนับสนุนโครงการ กรอบวงเงินที่ให้การสนับสนุน แบ่งตามขนาดของโครงการ แบ่งเป็น

- (1) โครงการขนาดเล็ก ในวงเงินไม่เกิน 50,000 บาท
- (2) โครงการขนาดกลาง วงเงินเกิน 50,000 – 300,000 บาท
- (3) โครงการขนาดใหญ่ วงเงินเกิน 300,000 บาท ขึ้นไป

- การให้บริการกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ

แบ่งออกเป็น 2 ประเภท

- (1) การกู้ยืมรายบุคคล รายละไม่เกิน 30,000 บาท
- (2) การกู้ยืมรายกลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า 5 คน กลุ่มละไม่เกิน

100,000 บาท โดยการกู้ยืมเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ต้องชำระเงินคืนเป็นรายงวดทุกเดือน ระยะเวลา 3 ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

โดยในปี 2561 มีผู้สูงอายุกู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ประเภทรายบุคคล จำนวน 9,667 คน เป็นเงิน 271,845,930 บาท และโครงการที่ขอรับการสนับสนุน จำนวน 327 โครงการ เป็นเงิน 33,101,388 บาท (ที่มา: ข้อมูลกองทุนผู้สูงอายุ ประจำปีงบประมาณ 2561 โดยกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์)

ກາດພນວກ

คำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

ที่ ๖ /๒๕๕๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ

อนุสนธิคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ และคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ เรื่อง ปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ นั้น

เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและมีความคล่องตัวในการดำเนินงาน อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับมติที่ประชุมคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๘ จึงยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และคำสั่งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ และแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ปลัดกระทรวงแรงงาน	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	นางสาวลัดดา ดำริการเลิศ	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑.๔	ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนกรมการจัดหางาน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	อนุกรรมการ

/๑.๑๖ ผู้แทน ...

๑.๑๖	ผู้แทนสำนักงานประกันสังคม	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๑๙	ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ
๑.๒๐	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ	อนุกรรมการ
๑.๒๑	ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๒	ประธานสมาคมสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	อนุกรรมการ
๑.๒๓	ประธานหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๔	ผู้แทนธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๒๕	รองศาสตราจารย์มัทนา พนานิรามัย	อนุกรรมการ
๑.๒๖	รองศาสตราจารย์วรเวศม์ สุวรรณระดา	อนุกรรมการ
๑.๒๗	นายบรรลุ ศิริพานิช	อนุกรรมการ
๑.๒๘	นายสรวิศ ไพฑูรย์พงษ์	อนุกรรมการ
๑.๒๙	ผู้อำนวยการกองการแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน	อนุกรรมการ และเลขานุการ
๑.๓๐	เจ้าหน้าที่กองการแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานพิการ สำนักเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๓๑	เจ้าหน้าที่กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

- ๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ และกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ในการส่งเสริมการขยายโอกาส
ด้านอาชีพและการทำงานที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ
- ๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน การจ้างงานและอาชีพสำหรับผู้สูงอายุ
- ๒.๓ ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

/๒.๔ เสนอความเห็น ...

๒.๔ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ในแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมการขยายโอกาสด้านอาชีพและการทำงานสำหรับผู้สูงอายุ

๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๒.๖ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้คณะอนุกรรมการมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี นับแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๘

พลเรือเอก

(ณรงค์ พิพัฒนาชัย)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

ปลัดกระทรวงแรงงาน

รองปลัดกระทรวงแรงงาน (นางเพชรรัตน์ สินอวย)

ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน (นางนภสร ท่งสุกใส)

ผู้จัดทำ

นางสาวอุทัยวรรณ ศรีสุภรณ์รจนา

ผู้อำนวยการกลุ่มงานแรงงานนอกระบบ

แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ

นางสาวดาชา ตันเจริญผล

นักวิชาการแรงงานชำนาญการ

นายชาญวิทย์ ทะนันชัย

นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ

นางสาวโสภิตา อินทรีย์วงศ์

นักวิชาการแรงงานปฏิบัติการ

นางสาวเกษศิริรินทร์ ภมร

เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

นางสาวนภัสนันท์ คำลือ

นักวิชาการแรงงาน

นางสิริพร สุขนิวัฒน์ชัย

เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี

ขอบคุณผู้ร่วมจัดทำ

ขอบคุณผู้ร่วมจัดทำทุกกรม/สำนักงานประกันสังคม หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม

- หากท่านต้องการรับข้อมูลเป็นแผ่นซีดี หรือมีข้อสงสัย/ข้อเสนอแนะประการใด กรุณาติดต่อกลุ่มงานแรงงานนอกระบบ แรงงานสูงอายุ และแรงงานคนพิการ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน โทร 02 232 1160
- e – mail : elder-lb@hotmail.com
- ท่านสามารถติดตามเนื้อหาโดย scan QR code จากช่องทางนี้

“ผู้สูงวัยเป็นหลักชัยของสังคม”